

Lijst van vragen

Nationaal Waterplan

1

Is de recent naar de Kamer gestuurde Deltawet (kamerstuk nummer 32 304 d.d. 1 februari 2010) inhoudelijk geheel in lijn met het Nationaal Waterplan? Zo nee, waar zitten de (voornaamste) verschillen en welke van de twee geeft dan de doorslag?

2

Welke doelstelling heeft de prioriteit als de situatie zich voordoet dat gekozen doelstellingen, zoals het benutten van economische kansen en het bereiken van millenniumdoelstellingen, met elkaar in strijd zijn?

3

Kunt u de opmerking «Ook wil het kabinet dat iedereen meedenkt en meedoet» nader duiden? Wie is «iedereen» en op welk niveau mag worden meegedacht en meegedaan?

4

Kunt u nader omschrijven wat de «vitale functies en kwetsbare objecten» zijn die worden bedoeld in het Nationaal Waterplan?

5

Daar waar het kabinet de uitstoot of lozing van stoffen bij de bron wenst aan te pakken; in welke mate heeft u echt invloed op de landen waar Rijn en Maas ontspringen en vooral op Zwitserland, dat geen Europese lidstaat is?

6

Welke andere alternatieven worden er bekeken voor de peilverhoging van het IJsselmeer en het spuien naar de Waddenzee? Zijn of worden verdergaande alternatieven voor het advies van de commissie Veerman, zoals de voorstellen van ingenieur Boorsma, nader onderzocht?

7

Waarom is al expliciet gekozen voor loskoppeling van de peilen van Markermeer en Veluwerandmeren van dat van het IJsselmeer, terwijl het onderzoek naar alternatieven voor de peilverhoging van het IJsselmeer nog loopt?

8

Zijn of worden er, als alternatief voor het ophogen van de waterstanden in het IJsselmeer, mogelijkheden onderzocht voor het creëren van lokale tegendruk tegen de oprukkende zouttong? Zo nee, waarom niet? Zo ja, is de uitkomst daarvan al bekend en hoe luidt die?

9

Is er een hiërarchische voorkeursbenadering beoogd in de strategie van meebewegen, weerstand bieden en kansen benutten? Zo ja, wat daarbij is het afwegingskader? Zo nee, waarom niet?

10

Waarom wordt het Nationaal Waterplan niet rechtstreeks bindend voor andere overheden dan het Rijk? Waarom zijn er niet, zoals bij de Nota Ruimte en de Planologische Kernbeslissing Waddenzee, «gele passages» in aangemerkt?

11

Spelen bij de brede heroverwegingen economische potentie en mogelijke aantallen slachtoffers een rol in het bepalen van de bezuinigingsmogelijkheden ten aanzien van het waterbeleid, in casu het Nationaal Waterplan, of zal er slechts sprake zijn van een fasering in de tijd? Hoe wordt precies de afweging op dit vlak gemaakt?

12

Kunt u de stelling «leven in diepe polders heeft ook verzilting tot gevolg» nader onderbouwen?

13

Hoe kan verzilting worden tegengegaan met doorspoelen?

14

Waarom wordt voor het doorspoelen in Zuidwest-Nederland Rijnwater gebruikt, terwijl de commissie Veerman er uitdrukkelijk voor leek te kiezen om daar, net als in Noord-Nederland, IJsselmeerwater voor te gebruiken?

15

In hoeverre is, bij het opstellen van het definitieve Nationaal Waterplan, rekening gehouden met het feit dat er fouten zitten in de rapporten van het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change)?

16

Wat betekenen de recente ontwikkelingen rond het IPCC voor het tempo waarin besluitvorming over de te kiezen koers voor het Nederlandse waterbeleid en de bijbehorende investeringen plaats moet vinden?

17

In hoeverre is de tabel in het Nationaal Waterplan over de klimaatverandering nog reëel en welke mogelijkheden zijn er om tot een flexibele benadering te komen?

18

In welke mate zitten de zwaardere scenario's voor de te verwachten zeespiegelstijging precies in de het Nationaal Waterplan verwerkt en is daarin nog aanpassing mogelijk?

19

Kunt u voor alle onderdelen van het Nationaal Waterplan de bevoegdheden en eindverantwoordelijkheden in het medebewind in een overzichtelijk schema weergeven?

20

Hoe wil het kabinet er voor zorgen dat andere partijen dan de Rijksoverheid de in het plan vermelde acties tijdig en volgens de gemaakte afspraken uitvoeren?

21

Op welke wijze zou een waterakkoord tussen Rijk en bedrijfsleven concreet vorm kunnen krijgen en op welke termijn verwacht u een dergelijk akkoord te kunnen sluiten?

22

Hoe kunnen we duurzaam waterbeheer en belangen van het bedrijfsleven op een zakelijke wijze laten samengaan?

23

Bent u bekend met het initiatief «Deltaplan Agrarisch Waterbeheer» van LTO Nederland¹? Zo ja, wat is uw mening over dit initiatief?

24

Heeft u een indicatie van de belemmeringen die watergerelateerde bedrijven ervaren door regels? Is het waar dat Nederland het hoogste niveau van grondwaterbelasting kent binnen Europa? Deelt u in dat kader de mening dat het niet wenselijk is om grondwater dat op duurzame wijze onttrokken wordt, te belasten met een grondwaterbelasting?

25

Werkt de watertoets in de praktijk? Zijn er gemeenten of provincies die te kort schieten bij het hanteren van de watertoets?

26

Wat zijn de wezenlijke veranderingen die u voorziet ten aanzien van de watertoets? Hoe wordt er voor gezorgd dat water beter in de ruimtelijke afweging wordt meegenomen en hoe wordt voorkomen dat vanuit water en veiligheid gezien de verkeerde keuzes worden gemaakt?

27

Is het waar dat u kiest voor het uitgangspunt dat bewoners en gebruikers zelf verantwoordelijk zijn voor het treffen van gevolgenbeperkende maatregelen en het risico op schade door water zelf dragen? Zo ja, geldt dit ook voor de buitendijkse kustplaatsen? Is het mogelijk voor de kustgemeenten een uitzonderingspositie te realiseren? Is het waar dat het Rijk in de buitendijkse kustplaatsen het veiligheidsniveau met zandsuppleties op peil houdt? Vindt u dat bijvoorbeeld de helft van de bewoners van Scheveningen zelf verantwoordelijk is voor gevolgenbeperkende maatregelen en het risico op schade?

28

Hoe verhoudt de meerlaagsveiligheid als centrale benadering zich tot de strategische pijler van meebewegen?

29

Spelen bij de actualisatie van het normenstelsel voor waterveiligheid, naast economische factoren en aantallen slachtoffers, ook cultuurhistorische en natuurlijke waarden een rol? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waar en hoe?

30

Hoe kan er getoetst worden aan hydraulische randvoorwaarden die naar verwachting over twaalf jaar zullen gelden?

31

Stel dat een overheid in een noodsituatie er in allerlaatste instantie niet aan ontkomt actief te besluiten het ene gebied onder te laten lopen om daarmee het andere gebied te redden, ondanks het feit dat u afziet van het instellen van noodoverloopgebieden, is de beslissing die dan genomen moet worden dan niet toch impliciet een beslissing tot noodoverloop?

32

Hoe gaan de veranderende opvattingen over waterveiligheid doorwerken in het Nationaal Waterplan?

33

Is het denkbaar dat op basis van gebiedsspecifieke overstromingsrisico's gebieden in Nederland worden ontruimd als de kosten-batenanalyse voor

---

¹ Zoals aangekondigd in de inspraakreactie van LTO op het Nationaal Waterplan, zie het persbericht van LTO daarover.

reduceren van het risico een negatieve uitkomst heeft? Zo ja, hoe wordt daarin rekening gehouden met economisch minder florerende regio's?

34

Wanneer wordt meer duidelijk over hoe u de zoetwaterproblematiek wil aanpakken?

35

Houdt u de mogelijkheid open dat de kier in de Haringvlietsluizen er niet komt?

36

Welke technische, ruimtelijke en/of andere maatregelen zijn nodig om de regionale zelfvoorzienendheid in voor de zoetwatervoorziening te vergroten en wat zijn de gevolgen van die maatregelen voor de verschillende gebruiksfuncties?

37

Verwacht u dat het sluiten van de zoetwaterkringloop zoals door lokale overheden en bedrijfsleven toegepast in de Zeeuws-Vlaamse stad Terneuzen op meer plaatsen haalbaar is? Zo ja, aan welke regio's denkt u?

38

Wordt bij het formuleren van emissiebeperkende maatregelen gestreefd naar een gelijk Europees speelveld? Deelt u de mening dat de invoering van Europese regels op watergebied niet mag leiden tot Nederlandse eisen die strenger zijn dan Europa vraagt? Zo ja, bent u bereid om Nederlandse eisen aan te passen als ze strenger zijn dan Europa vraagt?

39

Op welke wijze gaat u het streefbeeld realiseren dat drinkwater zonder hoge kosten kan worden bereid uit grond- en oppervlaktewater?

40

Is het u bekend dat meer dan zes miljoen Nederlanders voor hun drinkwatervoorziening afhankelijk zijn van de grote rivieren, de Zeeuwse waterarmen, de Biesbosch en het IJsselmeer? Welke maatregelen worden genomen om de negatieve kwaliteitseffecten van klimaatverandering op deze drinkwaterbronnen, zoals vervuiling, verwarming en verzilting, te voorkomen?

41

Welke financiële middelen stelt u beschikbaar indien wegens verzilting de drinkwaterinfrastructuur moet worden aangepast?

42

Bent u bereid om aanpassingen in wet- en regelgeving door te voeren om drinkwaterbedrijven de mogelijkheid te bieden om (diep) brak grondwater te winnen?

43

Deelt u de mening dat uitsluitend een prijs kan worden berekend voor daadwerkelijk verleende diensten? Bent u van mening dat bestaande rechten daarbij moeten worden gerespecteerd?

44

Wat is, uitgedrukt in megawatt, het potentiële vermogen dat op termijn gewonnen kan worden uit een osmosecentrale in of bij de nieuwe Afsluitdijk en op welke termijn zou een dergelijke centrale op groot-schalige wijze kunnen worden toegepast?

45

Hoeveel energie is er de afgelopen tien jaar gemiddeld per jaar verbruikt door het gebruik van de Nederlandse gemalen? Hoe ziet die trend er uit voor de komende twintig jaar? Kunt u dat uitsplitsen naar soort energiebron? Is de energie voor de gemalen ook uit duurzame bronnen als zon en wind te halen?

46

Deelt u de mening dat Nederland zich ten aanzien van een norm voor watertemperatuur geen eigenstandig optreden in Europa kan veroorloven? Zal Nederland zich in het volgende Nationaal Waterplan conformeren aan de uitkomsten van overleg binnen de stroomgebieden over het vaststellen van de doelstelling voor watertemperatuur?

47

Wijst u steeds één partij aan als de verantwoordelijke overheidspartij voor de borging van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater waaruit drinkwater wordt geproduceerd? Zo ja, welke?

48

Hoe gaat u borgen dat het instrument gebiedsdossiers de ruimtelijke bescherming van drinkwaterwinningen daadwerkelijk verbetert? Staat u voor een heldere verplichting, een duidelijke juridische status van de gebiedsdossiers en doorwerking ervan in concrete beschermingsmaatregelen?

49

Deelt u de mening dat de informatie over de gebiedsdossiers al voor de eerste stroomgebiedbeheersplannen gestructureerd inzichtelijk had moeten zijn om de maatregelenprogramma's beargumenteerd te kunnen afwegen?

50

In welke gebieden verwacht u een toenemende beschikbaarheid van grondwatervoorraden in zandgronden? Zijn de ruimtelijke bescherming en de kwaliteit van deze grondwaterlichamen dusdanig dat er nu en in de toekomst met eenvoudige zuivering goed drinkwater van kan worden gemaakt?

51

Deelt u de mening dat het kustgebied primair als bufferzone ten behoeve van de veiligheid gebruikt moet worden en dat daar dus zo weinig mogelijk kapitaalintensieve functies moeten worden toegestaan?

52

Betekent «nee tenzij» dat er geen woningen, hotels en vakantieparken mogen worden gebouwd in onbebouwd kustgebied? Zo nee, waarom niet?

53

Hoe verhoudt zich de integrale gebiedsontwikkeling tot het «nee tenzij» principe voor onbebouwd gebied?

54

Is het waar dat het Nationaal Waterplan opteert voor kustversterking door middel van grootschalige zandsuppleties en dus een versterking zee- waarts? Zo ja, betekent dit het einde van de bindend afgedwongen landinwaartse ruimtelijke reservering voor kustversterking? Deelt u de opvatting dat betrokken burgers hierover niet onnodig in onzekerheid moeten blijven? Zo ja, bent u bereid hierover op korte termijn duide-

lijkheid te verschaffen, om zo te voorkomen dat de ruimtelijke ontwikkeling in kustplaatsen langdurig (onnodig) tot stilstand komt?

55

Hoeveel ruimte voor de rivier is na 1993 ingedijkt? Gaat dit proces van indijken nog voort? Zo ja, waar?

56

Wanneer wordt een besluit genomen over het invoeren van het permanente voorkeursrecht?

57

Wordt er gewerkt aan een nieuw regime op het gebied van aanleg, beheer en onderhoud van de vaarwegen dat wel toereikend is om bodemerrosie op een duurzame manier te stoppen? Zo ja, wanneer wordt dit aan de Kamer voorgelegd?

58

Deelt u de mening, dat het ontbreken van migratiemogelijkheden voor onder andere de spiering een argument is tegen compartimentering van het IJsselmeergebied? Zo nee, waarom niet?

59

Waarom wordt vijf hectare buitendijks bouwen door gemeenten nog ongeclausuleerd toegestaan? Waarom wordt dit niet afhankelijk gesteld aan ecologische criteria uit Natura 2000 en andere natuurbeschermingswetten? Voor wie zijn de risico's en de kosten bij schade door overstroming?

60

Waarop baseert u het besluit om voor Harderwijk een uitzondering te maken op de beperkingen voor buitendijks bouwen?

61

Welke inspanningen gaat het Rijk leveren om te waarborgen dat gemeenten en waterschappen een permanente samenwerking in het afvalwaterbeheer realiseren? Bent u van mening dat voor het verwezenlijken van een zelfstandig beheer van riolering en zuivering, in zelfstandige bedrijven, een wettelijke termijn opportuun is? Zo ja, welke concrete stappen voorziet u daartoe op het terrein van wetgeving? Overweegt u extern advies in te winnen over het gewenste wettelijke kader voor het stellen van een termijn? Is een advies van de Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving voorzien?

62

Waarom is in hoofdstuk zes geen verwijzing opgenomen naar de erkenning door Nederland van het recht op water als fundamenteel mensenrecht?

63

Ziet u een spanningsveld tussen de inzet op gemarginaliseerde groepen in de armste landen enerzijds en de kansen voor de Nederlandse watersector anderzijds? Zo ja, op welke wijze kan dit worden ondervangen?

64

Deelt u de mening dat rurale gebieden achterblijven in het bereiken van het Millenniumdoel voor veilig drinkwater en sanitatie in de landen genoemd in hoofdstuk zes en dat het daarom van belang is dat de Nederlandse overheid de aandacht ook blijft richten op de moeilijkere rurale gebieden en niet alleen op de dichtbevolkte deltagebieden?

65

Deelt u de mening dat in het kader van de erkenning van het recht op water door Nederland het «do no harm» principe tot een kernelement is geworden, aangezien onderdeel van het recht op water de «duty to respect protect and fulfill the human right to water» is en alle internationale activiteiten die het recht op water ondermijnen hieronder vallen?

66

Hoe verhoudt de duidelijke keuze in het Nationaal Waterplan voor een Deltabebanding in de internationale samenwerking zich tot de internationale wens tot integraal waterbeheer per stroomgebied? Gaat deze keuze niet ten koste van de effectiviteit van de hulp?

67

Welke internationale verdragen vormen het uitgangspunt van het Nederlandse internationale waterbeleid?

68

Is het waar dat alle maatregelen uit het Hoogwaterbeschermingsprogramma tot 2020 financieel zijn gedekt?

69

Wordt voor financiering van de internationale doelstellingen uit het Nationaal Waterplan additioneel geld beschikbaar gesteld?

70

Uit welk budget worden de doelstellingen van het Nationaal Waterplan gefinancierd? Zal voor het uitvoeren van het Nationaal Waterplan aanspraak worden gemaakt op budgetten en programma's binnen verschillende ministeries? Zo ja, zijn hier specifieke doelstellingen en eisen aan verbonden?

71

Hoe wordt bij de financiering van de maatregelen in het Nationaal Waterplan onderscheid gemaakt tussen gewoon onderhoud, achterstallig onderhoud en echt nieuwe projecten?

72

Verwacht u dat de financiering van het Deltaprogramma volstaat voor de borging van de zoetwatervoorziening, zoals voortvloeiend uit het Nationaal Waterplan?

73

Hoe zijn de kosten uit tabel 9 verdeeld over de verschillende overheden? Welk percentage van het rijksaandeel in deze kosten tot 2015 is reeds gedekt? En welk percentage van het rijksaandeel voor de periode van 2016–2027 is reeds gedekt?

74

Hoe verhoudt het innovatieprogramma Kaderrichtlijn Water zich tot de Maatschappelijke Innovatie Agenda Water?